



7.6.2019

Viitteenne: FIVA 8/01.00/2019 Luonnos virtuaalivaluutan tarjoajia koskeviksi Finanssivalvonnan määräyksiksi ja ohjeiksi 4/2019

**Valtiovarainministeriön havaintoja luonnoksesta virtuaalivaluutan tarjoajia koskeviksi Finanssivalvonnan määräyksiksi ja ohjeiksi**

Finanssivalvonta on pyytänyt lausuntoja luonnoksista virtuaalivaluutan tarjoajia koskeviksi määräyksiksi ja ohjeiksi Lausuntopalvelu.fi:n kautta. Tähän lausunnotmenettelyyn liittyen valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosasto haluaa nostaa esille muutamia havaintojaan luonnoksiin liittyen.

Valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosasto pitää erittäin hyvänä, että Finanssivalvonta järjestää lausunnotmenettelyn määräysten ja ohjeiden luonnoksista varsin nopeasti sen jälkeen, kun virtuaalivaluutan tarjoajia koskevat lainsäädännön muutokset ovat tulleet voimaan 1.5.2019.

Pidämme tärkeänä, että Finanssivalvonta antaa velvoittavia määräyksiä siltä osin kuin virtuaalivaluutan tarjoajista annettu laki antaa tähän valtuutuksen.

Luonnos virtuaalivaluutan tarjoajia koskeviksi Finanssivalvonnan määräyksiksi ja ohjeiksi on mielestämme tavoitteiltaan ja sisällöltään selkeä sekä ytimekäs. On oletettavaa, että määräyksiä ja erityisesti ohjeita tullaan täsmentämään ja laajentamaan, kun virtuaalivaluutan tarjoajien rekisteröinnistä ja toiminnasta saadaan enemmän käytännön kokemuksia.

Virtuaalivaluuttoihin ja virtuaalivaluutan tarjoajiin liittyy yleisesti korkea rahanpesun riski, johon on kiinnitetty merkittävästi huomiota sekä globaalilla että EU:n tasolla. Virtuaalivaroja ja niihin liittyviä palveluita ei voi pitää vähäriskisinä tai erityisen vähäriskisinä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen näkökulmasta. Katsomme kuitenkin samalla hyväksi, että lausuntopyyntöissä toimijoilta pyydetään näkemyksiä ja esimerkkejä virtuaalivaluuttoihin mahdollisesti liittyvistä vähäriskistä palveluista.

Virtuaalivaluutan tarjoajat ja niiden toiminta ovat monilta osin rinnastettavissa muihin rahoitusmarkkinoilla toimivien yritysten toimintaan. Lisäksi on todennäköistä, että virtuaalivaluutan tarjoajien toiminnan merkitys tulee jatkossa kasvamaan rahoitusmarkkinoilla. Tämän johdosta on tärkeää, että virtuaalivaluutan tarjoajia koskevat määräykset ja ohjeistus laaditaan mahdollisimman pitkälle vastaamaan muille rahoitusmarkkinoilla toimiville yrityksille annettua ohjeistusta.

Mielestämme on keskeistä, että määräyksissä ja ohjeissa täsmennetään virtuaalivaluuttojen asemaa asiakasvaroina ja ohjeistetaan asiakasvaroihin kuuluvien virtuaalivaluuttojen suojaamisesta sekä asianmukaisesta säilyttämisestä.

Luonnos sisältääkin asiakasvaroihin liittyvää ohjeistusta, mutta määräyksiä ja ohjeita voitaisiin vielä täydentää muun muassa mainitsemalla asiakasvarojen jatkuva erottamis- ja erilleen kirjaamisvelvollisuus. Lisäksi olisi perusteltua, että ohjeistuksessa todettaisiin, että asiakasvaroihin kuuluvien varojen säilyttämisen osalta virtuaalivaluutan tarjoajan tulisi noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta valitessaan varoja säilyttävää kolmatta osapuolta.

Ohjeissa nostetaan esille virtuaalivaluutan tarjoajien velvollisuus tunnistaa ja tuntea asiakkaansa. Asiakkaiden tunnistaminen ja tunteminen ovat keskeisiä toimintoja rahanpesun estämiseksi ja torjumiseksi. Ohjeistuksessa olisi perusteltua nimenomaisesti mainita rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 3 luvun 2 §:n mukainen yleinen sääntö, että ilmoitusvelvollisten on tunnistettava asiakkaansa ja todettava näiden henkilöllisyys vakituista asiakassuhdetta perustettaessa. Katsomme lisäksi perustelluksi, että Finanssivalvonnan lausuntopyynnössä tiedustellaan toimijoilta näkemyksiä siitä, että millaisissa olosuhteissa ja tilanteissa virtuaalivaluutan tarjoajien asiakkaita voitaisiin pitää satunnaisina asiakkaina.

Osastopäällikkö,  
ylijohtaja



Leena Mörttinen

Finanssineuvos



Jyrki Knuutinen

Jakelu

Finanssivalvonta

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö